

KARKKILAN TYÖVÄENOPISTO

TOIMINTASUUNNITELMA KAUDELLE 2023 – 2024

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää jatkuvan oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. (Laki vapaasta sivistystyöstä 1998/632, uudistettu 29.12.2009.)

Lain ja Karkkilan kaupungin toiminta-ajatuksen pohjalta muodostettu Karkkilan työväenopiston toiminta-ajatus: *Vapaan sivistystyön oppilaitoksena Karkkilan työväenopisto on kaikille avoin oppilaitos, joka vaikuttaa myönteisesti toimintaympäristöönsä elinikäisen oppimisen perusteiden mukaisesti. Opiston tehtävänä on sekä valmentaa että tukea ihmisiä ja yhteisöjä oppimaan ja siten selviytymään jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Työväenopiston palvelut ovat laadukkaita, edullisia sekä helposti saatavilla, ja ne pyritään toteuttamaan asiakkaiden toiveita kuunnellen.*

Työväenopisto on perustoiminnaltaan hyvin yhteisöllinen. Sen tarkoituksena on palvella kaupunkilaisten tarpeita ja seurata muuttuvia olosuhteita. Opiston toimintaa suunnitellaan kiinteässä yhteistyössä yhdessä opiskelijoiden ja eri sidosryhmien kanssa. Opinto-ohjelman sisältöä kehitetään toiveiden ja ideoiden pohjalta laajaa yhteistyöverkostoa hyödyntäen. Kurssitarjontaa voidaan myös tarkastaa joustavasti työvuoden aikana.

Vapaalla sivistystyöllä on suuri merkitys kaupunkilaisten hyvinvoinnin turvaajana. Karkkilan työväenopisto kantaa osaltaan vastuunsa kaupungin kehittymisestä ja kehittämisestä. Kurssitarjontaa suunniteltaessa pyritään mahdollisimman laajasti kuulemaan tarpeita ja kehityskohtia. Opisto on tiiviisti mukana maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Työväenopisto on niin ikään mukana kaupungin Kaikukortti-toiminnassa sekä elämyspolkutoiminnassa. Työväenopiston toimintaa tarkastellaan ja suunnitellaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiston toiminta on avointa ja suunnitelmallista. Toimintaperiaatteet ja –käytännöt ovat näkyviä ja perusteltuja. Opettajien palkkauksessa ja muissa työsuhteen ehdoissa noudatetaan voimassa olevaa Opetusalan työehtosopimusta.

Karkkilan Rautainen kotikaupunki -strategiasta ja vapaa-aikalautakunnan strategisista tavoitteista nousevat myös Karkkilan työväenopiston tavoitteiksi kasvun ja elinvoiman edistäminen sekä hyvinvoinnin vahvistaminen.

Kasvun ja elinvoiman edistäminen: Toimenpiteiden osalta vuodeksi 2023 työväenopiston tiloja ja kurssitarjontaa kehitetään opiskelijakunnan tarpeita vastaavaksi sekä yhdenvertaisuuden että saavutettavuuden periaatteita noudattaviksi. Koulutustarjontaa tullaan laajentamaan tarjoamalla aiempaa enemmän ensiapukoulutusta, hygieniapassikoulutusta sekä järjestyksenvalvojan koulutusta.

Hyvinvoinnin vahvistaminen: työväenopisto edistää monipuolisen harrastustarjonnan turvaamista kaikissa ikäryhmissä. Tulevan vuoden opintoja suunniteltaessa tullaan maahanmuuttajille tarjoamaan kieli- ja kulttuurikoulutusta. Opisto on aktiivisesti mukana harrastustoiminnan kehittämisessä ja tekee tiivistä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.

Työvuosi 2023 – 2024

Työväenopiston työvuosi on 1.8.2023 – 31.7.2024

Syyskausi (koko kauden kestäville kursseilla): ma 4.9. – la 2.12.2023, syysloma viikolla 42

Kevätkausi (koko kauden kestäville kursseilla): ma 8.1. – ma 8.4.2024, hiihtoloma viikolla 8.

Työväenopiston syksyn opetuskausi alkaa maanantaina 4.9. ja päättyy lauantaihin 2.12. mennessä. Kevätlukukauden opetus alkaa maanantaina 8.1. ja päättyy maanantaihin 8.4. mennessä. Kurssi- ja retkitoimintaa järjestetään jonkun verran myös varsinaisten opetuskausien ulkopuolella ja siksi työvuosi on merkitty alkamaan elokuun 2023 alusta ja kestäämään heinäkuun 2024 loppuun saakka. Opetuksen toteutus on pääsääntöisesti lähiopetusta, mutta sen lisäksi suunnitellaan tilanteen vaatiessa myös etäopetusta sikäli kuin se on mahdollista. Opetuksen järjestelyissä ja toteutuksessa noudatetaan valtakunnallista ohjeistusta ja Karkkilan kaupungin linjauksia.

Lähes kaikista kursseista peritään opinto-ohjelmassa mainittu kurssimaksu. Oppikirjat sekä muut kursseilla tarvittavat tarvikkeet ja välineet opiskelija kustantaa itse. Joillakin kursseilla tarvikkeet hankitaan keskitetysti ja opiskelijalta peritään näissä tapauksissa materiaalimaksu.

Työväenopisto on hakenut Opetushallitukselta työvuodeksi 2023 – 2024 opintosetelityyppistä avustusta, jota voidaan käyttää maahanmuuttajien, työttömien ja eläkeläisten kurssimaksujen korvaamiseen. Alennussetelin arvo on 10 euroa ja se myönnetään erillisestä anomuksesta vain yhteen kurssiin kauden aikana. Päätös opintoseteleistä tehdään toukokuun 2023 aikana.

Työväenopisto toimii opistotalossa yhdessä musiikkikoulun kanssa osoitteessa Anttilankatu 8, opiston kutomo sijaitsee opistotalon piharakennuksessa. Opistotalolle keskittyvät päiväryhmät sekä kädentaitojen säilytystiloja tai kiinteää laitteistoa ja opetusvälineistöä vaativat ryhmät. Opetusta järjestetään opistotalolla noin 2.000 tuntia lukuvuodessa. Opetustoimintaa järjestetään lisäksi yhteiskoululla, Nyhkälän koululla, Haukkamäen koululla, Högforsin päiväkodissa ja liikuntasalissa, kirjastossa, liikuntahallissa, palvelukeskuksessa sekä Suvimajalla.

Opiskelu oikeus

Työväenopisto on aikuisoppilaitoksena tarkoitettu ensisijaisesti aikuisille, mutta monissa aineissa (etenkin musiikki ja taideaineet) opetus soveltuu myös nuorille ja kouluikäisille lapsille. Lisäksi opistossa toimii joitakin erikseen lapsille ja nuorille suunnattuja ryhmiä (nuorisoteatteri) sekä koko perheelle suunnattuja kursseja.

Opiston ryhmät ovat avoimia kaikille, myös muiden kuntien asukkaille. Vähimmäisopiskelijamäärä kurssin aloittamiseksi on pääsääntöisesti 7, mutta liikuntaryhmissä minimimäärä on 9. Sääntöjen mukaisesti niillä opiskelijoilla, joilla on maksamattomia kurssimaksuja edelliseltä työvuodelta, ei ole opiskeluoikeutta ennen kuin maksut ovat ajan tasalla.

Opetustarjonta

Työväenopiston palvelutarjonnan ydin muodostuu opetuksesta. Opetustunteja voidaan pitää talousarvion mukaisesti n. 5.200. Lukuvuodelle 2022 – 2023 suunnitelluista 5.535 opetustunnista jäi toteutumatta opetuksen keskeytyksen ja kurssien peruuntumisen vuoksi 967 oppituntia. Opetustunteja toteutui yhteensä 4.566. Kursseja suunniteltiin lukuvuodelle 174 ja niistä peruuntui 41.

Lukuvuoden 2023 – 2024 suunniteltujen kurssien määrä on yhteensä n. 170, lopulliseen määrään vaikuttaa lyhytkurssien määrä. Opetustarjontaa on suunniteltu kiinteässä yhteistyössä kaupungin

muiden yksiköiden (liikuntatoimi, museotoimi, kirjasto, kulttuuritoimi) sekä alueen yhdistysten ja yritysten kanssa. Kurssitoiveiden keräämiseksi työväenopistolla on ollut avoin palautekanava palautelaatikkomuotoisena koko kuluneen lukuvuoden ajan. Myös opiston toverikunta on esittänyt toiveita ja antanut palautetta opiston kursseista.

Tuntiresurssit (n. 5.200) jaetaan edellisten lukuvuosien toteumia mukailten seuraavasti (suluissa tuntimäärät: suunnitellut 2023 – 2024 / toteutuneet tunnit 2022 – 2023 / 2021 – 2022):

- * Kielet: n. 500 tuntia (429/216)
- * Kädentaidot: n. 1350 tuntia (1316/1277)
- * Musiikki: n. 1150 tuntia (1146/ 1193)
- * Kuvataiteet: n. 350 tuntia (318/ 282)
- * Näyttämötaiteet, tanssi, kirjallisuus: n. 280 tuntia (213/ 116)
- * Liikunta, terveys: n. 1100 tuntia (883/ 1078)
- * Tietotekniikka ja media: n. 30 tuntia (6/ 0)
- * Yhteiskunnalliset aineet ja luonnontieteet: n. 250 tuntia (210/139)
- * Kotitalous: n. 70 tuntia: (36/ 52)
- * Muut aineet: n. 20 tuntia (40/ 20)

Kielet

Suomi, englanti, italia, espanja, venäjä ja viro. Maahanmuuttajille järjestetään suomen kielen keskusteluklubi, alkeis- ja jatkokurssit.

Kädentaidot

Kädentaidoissa järjestetään sekä pitkiä kursseja että lyhytkursseja, opetuksessa on myös paljon päiväopetusta. Lyhytkurssien sisällöissä huomioidaan eri materiaalit ja tekniikat monipuolisesti eri väestöryhmät huomioiden. Kädentaitojen opetuksessa johtavana periaatteena on kierrätys, kestävä kehitys sekä perinnetaitojen ylläpitäminen.

Musiikki

Musiikinopetus on sekä ryhmämuotoista että yksityisopetusta. Kuorojen ja lauluryhmien, soittokunnan, viihdeorkesterin, ukuleleryhmän ja elämänkaaren musiikin ryhmien ohella soitinopetusta annetaan pianon, kitaran, basson, harmonikan ja rumpujen soitossa. Lisäksi opinto-ohjelmaan kuuluu musiikinteorian opetusta. Musiikin opetusta suunnitellaan tiiviisti yhteistyössä Karkkilan musiikkikoulun kanssa.

Kuvataiteet

Kuvataideopetuksessa järjestetään sekä lyhytkursseja että pitkiä kursseja eri tekniikoiden ja materiaalien muodossa eri väestöryhmät huomioiden.

Tietotekniikka ja media

Tietotekniikan koulutus on lyhytkurssimuotoista. Työvuoden 2023 – 2024 järjestetään kurssi älylaitteiden käytön opettelussa.

Liikunta ja terveys

Liikuntaryhmien suunnittelussa tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin liikuntatoimen kanssa. Työväenopisto vastaa osaltaan myös liikuntatoimen alaisen vertaisohjaajatoiminnan koulutuksesta. Liikunnan opetusta annetaan kuntosaliryhmissä, joogassa, kehonhuollollisilla tunneilla ja tanssiryhmissä. Liikuntaryhmiä järjestetään sekä päivä- että ilta-aikaan eri väestöryhmät huomioiden.

Yhteiskunnalliset aineet ja luonnontieteet

Työväenopistossa järjestetään sukututkimuksen kurssi, muisteluryhmä, vapaaehtoistoiminnan koulutusta, järjestyksenvalvojien koulutusta ja sijoituskurssi sekä ikäihmisten yliopiston opintoja. Yhteistyössä museotoimen kanssa suunnitellaan kurssia Karkkilan historiasta ja järjestetään vierailukäyntejä karkkilalaisiin yrityksiin ja kaupungin hallintoon.

Kotitalous

Kotitalouden opetus on lyhytkurssimuotoista. Varsinaisen kotitalouden opettamisen lisäksi opistolla järjestetään hygieniapassikoulutusta.

Luennot, retket ja muut aineet

Työväenopisto järjestää ensiapukurssit sekä uusille kurssilaisille että kertaajille. Lisäksi opisto järjestää tutustumisretkiä Karkkilan luontokohteisiin, maastopyöräretkiä ja melontaretken Saavajoki –laaksoon.

Muut palvelut

Karkkilan työväenopistossa halutaan nähdä, että opisto voi toimia kohtaamispaikkana eri toiminnoille ja toimijoille. Karkkilan työväenopisto onkin aktiivisesti pyrkinyt vahvistamaan kaupungin vapaaehtoistyön toimintoja, koulutusta ja verkostoitumista yhteisillä koulutuksilla, keskustelutilaisuuksilla ja vapaamuotoisilla kahvitteletuhetkillä. Tätä toimintaa jatketaan edelleen tulevana lukuvuonna. Yhteistyötä tässä vapaaehtoistyön verkostoitumisessa on tehty etenkin Karkkilan kaupungin maahanmuuttopalveluiden ja liikuntapalveluiden sekä Karkkilan seurakunnan kanssa.

Verkostoitumiskenttä nivoutuu selkeästi opiston ydintoiminnan, opetustarjonnan, ympärille. Yhteistyössä liikuntatoimen kanssa on kehitetty liikunnan vertaisohjaajien koulutusta, museon kanssa museo-oppaiden koulutusta sekä kulttuuritoimen kanssa kulttuurikaverien koulutusta.

Työväenopiston talous

Työväenopiston taloutta suunnitellaan kalenterivuositain, mutta toimintaa lukuvuosittain. Lukuvuoden 2023 – 2024 toimintasuunnitelma ei siis ole yhteneväinen taloussuunnittelun kanssa.

Vuoden 2023 talousarvion mukaan:

Toimintakate 434.156 euroa

Toimintakulut 520.042 euroa

Toimintatuotot yhteensä 97.000 euroa

Valtionosuuksia yhteensä 217.540 euroa sekä lisäksi 3.815 euroa työväenopiston kotouttamissuunnitelman mukaisiin opintoihin.